

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ και ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ
ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΕΤΟΥΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ 2019
(ΕΕΥ2019)**

Επιχειρησιακού
Προγράμματος
«Ανταγωνιστικότητα,
Επιχειρηματικότητα
και Καινοτομία»

(2014GR16M2OP001)

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ/ΤΕΛΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	3
2. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	3
3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	7
3.1 Επισκόπηση της υλοποίησης.....	7
01 Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	7
01Σ Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στ. Ελλάδα, Ν. Αιγαίο)	8
(Συνέχεια από τον άξονα 01)	8
02 Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις	9
02Σ Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	10
03 Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	11
03Σ Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στ. Ελλάδα, Ν. Αιγαίο)	12
04 Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ.....	13
04Σ Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	13
05 Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ.....	14
5Σ Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο).....	14
3.2 Κοινοί δείκτες και ειδικοί δείκτες του προγράμματος	15
3.3. Ορόσημα και στόχοι που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων	16
3.4. Δημοσιονομικά δεδομένα [άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013] (19).....	16
4. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ	17
5. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ, ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ	21
6. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ	21
7. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ.....	25
8. ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ [άρθρο 46 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013].....	25
9. ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΛΗΦΘΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΩΝ σε περίπτωση μη τήρησης των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων κατά την έγκριση του ΕΠ.....	25
10.1. Μεγάλα έργα	26
10.2. Κοινά σχέδια δράσης	27
14. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΝΑ ΠΡΟΣΤΕΘΟΥΝ, ΣΕ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	28

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ 2019

Η Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης του ΕΠΑΝΕΚ με έτος αναφοράς το 2019 αφορά στην πρόοδο του Επιχειρησιακού Προγράμματος από 01/01/2014 έως 31/12/2019. Καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 50 και το άρθρο 111 του ΚΚΔ 1303/2013 και ακολουθεί το Μέρος Α του υποδείγματος των ετήσιων και τελικών εκθέσεων υλοποίησης για τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» του Παραρτήματος V του Εκτελεστικού Κανονισμού της Επιτροπής 207/2015, όπως τροποποιήθηκε με τον 277/2018. Αποτελεί συνοπτική έκθεση υλοποίησης με κυρίως ποσοτική προσέγγιση.

Η ετήσια έκθεση υλοποίησης του προγράμματος για το έτος 2019 υποβάλλεται στην ΕΕ έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 για όλα τα ΕΔΕΤ, κατά παρέκκλιση από τις προθεσμίες που ορίζονται στους ειδικούς κανόνες των Ταμείων, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/558/23.04.2020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την παροχή έκτακτης ευελιξίας στη χρήση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης της COVID-19.

ΜΕΡΟΣ Α

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΕΤΗΣΙΑ ΒΑΣΗ («ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΟΔΟΥ»)

1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ/ΤΕΛΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

CCI	2014GR16M2OP001
Τίτλος	Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία
Έκδοση	1.0
Έτος αναφοράς	2019
Ημερομηνία έγκρισης της έκθεσης από την επιτροπή παρακολούθησης	29/09/2020

2. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

(*όριο χαρακτήρων 7.000*)

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ

Η 3^η αναθεώρηση του ΕΠΑΝΕΚ (2019) για την κατανομή του Αποθεματικού Επίδοσης ανάλογα των στόχων 2018, οδήγησε σε μεταφορά πόρων από του άξονες 3/3Σ στους 1/1Σ και απώλεια πόρων ΕΚΤ 35,9 εκ.€ από τους Άξονες 2/2Σ προς το ΕΠΑΝΕΔ-ΕΔΒΜ (Απόφαση ΕΕ C(2019)9312/19.12.19). Η δημόσια δαπάνη διαμορφώθηκε σε 4,67δισ€ από 4,72δισ. Η μικρή αυτή μείωση αφορά κυρίως στις δράσεις κατάρτισης εργαζομένων και δεν επηρέασε τις εκτιμήσεις της αρχικής ΣΜΠΕ(ΚΥΑ 177229/15.12.14) σύμφωνα με τον περιβαλλοντικό προέλεγχο (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ 92932/5892/23.12.19)

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Στα τέλη 2019 η εξειδίκευση του Προγράμματος ανερχόταν σε 7424εκ.€(159% του π/υ), οι 129 ενεργές προσκλήσεις σε 5313εκ.€(114%) έναντι 4945εκ.€(105%) το 2018

Οι εντάξεις έφτασαν στο 100% (αύξηση κατά 743εκ€) έναντι 85% το 2018 και οι Νομικές Δεσμεύσεις (ΝοΔε) αυξήθηκαν κατά 658εκ€ ως επακόλουθο των εντατικών ενεργειών των προηγούμενων ετών, με συνολικά 21076 ενταγμένα έργα (έναντι 15409 το 2018) εκ των οποίων τα **20568 έργα κρατικών ενισχύσεων για στήριξη επιχειρηματικότητας/απασχόλησης**

Οι δαπάνες ανήλθαν σε 1358εκ.€(29%) έναντι 642εκ.€ (14%) το 2018

ΕΤΑΚ

Προκηρύχθηκε ο Β' Κύκλος του Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ ΔΔ200εκ.€ (συμπεριλαμβάνοντας τη Σφραγίδα Αριστείας για επιχειρήσεις). Υποβλήθηκαν 2912 προτάσεις με 9678 συνδικαιούχους ΔΔ1,74 δις€. Ακολούθησε αξιολόγηση και έλεγχος δικαιολογητικών. Οι εντάξεις γίνονται σταδιακά. Αναμένεται να ολοκληρωθούν το 2020

Εκδόθηκε η προκήρυξη της Α φάσης των Συνεργατικών Σχηματισμών Καινοτομίας για Φορείς Αρωγούς ΔΔ5,3εκ€. Μετά την αξιολόγηση των προτεινόμενων clusters θα ακολουθήσει πρόσκληση για τη συμμετοχή των επιχειρήσεων

Ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση και μεγάλο μέρος εντάξεων των Ειδικών δράσεων Υδατοκαλλιεργειών/Βιομηχανικών Υλικών/Πολιτισμού

ΕΚΤ

Αυξήθηκε ο προϋπολογισμός της πρόσκλησης 'Πτυχιούχων Β κύκλος» από 80 σε 150 εκ.€, καταρτίστηκαν συμπληρωματικοί συγκριτικοί πίνακες και εντάχθηκαν επιπλέον 988 έργα. Οι περισσότερες εντάξεις ακολούθησαν εντός του 2020

Εκδόθηκε πρόσκληση για τη δράση: Παρεμβάσεις ενίσχυσης των γνώσεων και δεξιοτήτων των εργαζομένων για τη συμμετοχή τους στις διαρθρωτικές αλλαγές της οικονομίας.(68 εκ.) Υποβλήθηκαν 10 προτάσεις ΔΔ 62,5 εκ€. Κατά το 2019 εντάχθηκαν 2 έργα 13 εκ.€ (οι υπόλοιπες εντάξεις ολοκληρώθηκαν εντός του 2020). Εντάχθηκαν επίσης 40 ακόμη έργα κατάρτισης στο πλαίσιο προσκλήσεων του 2018

ΤΑΜΕΙΑ (ενότητα 8)

ΤΕΠΙΧ II (3c,400εκ€,ΕΑΤ)

Συμμετέχουν και ΠΕΠ

Αφορά στη δανειοδότηση ΜΜΕ για επενδυτικά σχέδια και κεφάλαια κίνησης ειδικού σκοπού. Τον Μάρτιο 2019 ολοκληρώθηκε ο σχεδιασμός, τέθηκαν σε εφαρμογή τα πληροφοριακά συστήματα ΕΑΤ, Τραπεζών και ΠΣΚΕ οπότε ενεργοποιήθηκε η υποβολή αιτήσεων μέσω ΠΣΚΕ. Οι 10 ΕΧΟ συμμετέχουν κατά 60% στις δανειακές συμβάσεις. Το 2019:

-Υπεγράφησαν 1444 δανειακές συμβάσεις 261εκ€/ΔΔ104,5εκ€ (ΕΠΑΝΕΚ 1082 δάνεια 221εκ€/ΔΔ76,6εκ€)

-Εκταμιεύθηκαν 1240 δάνεια 221εκ€/ΔΔ88εκ€ (ΕΠΑΝΕΚ 893 δάνεια 156,5εκ€/ΔΔ62,6εκ€)

EQUIFUND (1b/3a/3c,200εκ€,EIF)

Αφορά σε παροχή επιχειρηματικών κεφαλαίων σε συνεργασία με επιλεγμένους EXO

Συνεπενδύουν EIF,EIB,EAT,ιδιώτες

Υποταμεία:

- Καινοτομίας(Innovation Window)
- Επιχειρηματικής Ανάπτυξης-Μετοχικών Κεφαλαίων(Growth Window)
- Κεφαλαίων Σποράς/Σταδίων Εκκίνησης(Early Stage Window)

Ενισχύθηκαν 96 επιχειρήσεις με 91,8εκ€/ΔΔ45,2εκ€

ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ II (4c,EAT,68εκ€ Ταμείο/ 488 εκ€ άμεσες ενισχύσεις ΕΠΑΝΕΚ)

Αναλόγως των εισοδηματικών κριτηρίων, αφορά σε λήψη άμεσης ενίσχυσης (ΠΕΠ/ΕΠΑΝΕΚ) ή/και δανείου (μόνο ΕΠΑΝΕΚ) με επιδότηση επιτοκίου για την ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών. Στα δάνεια συμμετέχουν στο 2/3 οι 10 συνεργαζόμενες Τράπεζες

Έως τέλους 2019 είχαν γίνει 42646 υπαγωγές ΔΔ459,5εκ€ (38483 στο ΕΠΑΝΕΚ ΔΔ415εκ€)

Στο πλαίσιο αυτών υπεγράφησαν 18391 δάνεια 123,5εκ€/ΔΔ 41,2εκ€ και εκταμιεύθηκαν 17279 δάνεια 115,5εκ€/ΔΔ38,5εκ€ (ΕΠΑΝΕΚ)

Οι άμεσες ενισχύσεις του ΕΠΑΝΕΚ είναι ΔΔ224,8εκ€

ΤΑΜΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ (4a/4b/4c/6g,EIF,200 εκ€)

Σκοπός είναι η δανειοδότηση επενδύσεων ενεργειακής αναβάθμισης, ΑΠΕ, αστικής ανάπτυξης. Ο π/υ είναι 450 εκ€ (200 εκ€ ΕΠΑΝΕΚ, 200 εκ€ εθνικοί πόροι, 50 εκ€ επιστροφές JESSICA)

Το 2019 υπεγράφησαν 3 συμφωνίες με EXO και έγινε κατανομή πόρων στην ΕΘΝΙΚΗ

ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ

Για την υλοποίηση δράσεων από **Ενδιάμεσους Φορείς** σωρευτικά έως 31/12/19 έχει εκχωρηθεί ΔΔ σε

- ΕΦΕΠΑΕ 1,9δισ€ για έργα επιχειρηματικότητας(ΕΤΠΑ/ΕΚΤ) (2019 Ψηφιακό Βήμα/Άλμα και αύξηση στην Ίδρυση Τουριστικών)
- ΓΓΕΤ 137,7εκ€ για Ευρωπαϊκές, Διμερείς Συνεργασίες, ERANETS, Ειδικές Δράσεις ΕΤΑΚ(2019),clusters(2019)
- ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ 542,5εκ€ για ΕΔΚ(αύξηση)
- ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ 124,5εκ€ για πρακτική άσκηση
- ΕΥΔΕ-ΤΠΕ 451,9εκ€ για δράσεις ΕΤΠΑ/ΕΚΤ (2019)
- ΚτΠ ΑΕ 16,2εκ€ για ενίσχυση αστικών/υπεραστικών ΚΤΕΛ(2019)

Η ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ έλαβε εκχώρηση

- από ΠΑΑ (rural 37,2εκ€)
- από ΠΕΠ (ΤΕΠΙΧ II 123,3εκ€/Ίδρυση νέων τουριστικών ΜΜΕ 101εκ€)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Στις 15/11/19 πραγματοποιήθηκε η 5η Συνεδρίαση σε Αθήνα

Παρουσιάστηκε η πρόοδος υλοποίησης, η Στρατηγική Πληροφόρησης, τα ΜΧΤ, το Εξοικονομώ Κατ' Οίκον II, η 3η Αναθεώρηση

Εγκρίθηκε η 5η έκδοση του Εγγράφου Εξειδίκευσης

Το 2019 διεξήχθησαν 10 γραπτές διαδικασίες (6B Κανονισμού Λειτουργίας) για έγκριση Ετήσιας Έκθεσης, 3^{ης} αναθεώρησης, 10 νέων Δελτίων Εξειδίκευσης & τροποποίηση 26, Κριτηρίων αξιολόγησης 11 δράσεων & 4 τροποποιήσεων

Π&Ε

Το 2019 οι ενέργειες πληροφόρησης, επικοινωνίας & προβολής του ΕΠΑΝΕΚ αφορούσαν στη διάδοση ανοικτών Δράσεων, χρηματοδοτικών εργαλείων και ωφελειών του Προγράμματος, δίνοντας έμφαση στα ψηφιακά μέσα επικοινωνίας.

Η ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ συμμετείχε σε:

- Ενημερωτικές εκδηλώσεις για ανοικτές δράσεις (Ξάνθη20/2, Λάρισα26/2)
- Οι Ερευνητικές Υποδομές στην υπηρεσία της Κοινωνίας και της Οικονομίας της Γνώσης,25/2/19
- Έκθεση ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ 2019, Ιωάννινα 3-7/4/19
- Συνέδριο "Πορεία προς το μέλλον:Ανάπτυξη με επίκεντρο τις εξαγωγές" του ΠΣΕ, 3/4/19
- Έκθεση Platforms Project 2019, 16-19/5/19
- 84^οΔΕΘ(Ετήσιο Επικοινωνιακό Γεγονός) >400 ενημερώσεις ενδιαφερομένων
- StartupnowForum, Τεχνόπολη, Γκάζι (23-24/10/19)
- EUandU - Απασχόληση και Επιχειρηματικότητα στην Ε.Ε. (Θεσσαλονίκη 29-30/11/19)
- Συμμετοχή στην πανευρωπαϊκή καμπάνια «Europe in my Region»: 11 εκδηλώσεις σε όλη την χώρα
- Εκπαιδευτικό σεμινάριο:Ανοικτά Κέντρα Εμπορίου από ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ/ΜΟΔ,12-13/12/19
- Τελετή από ΕΕ στις Βρυξέλλες για έγκριση 2 Μεγάλων Έργων 230 εκ.€ (ΣΥΖΕΥΞΙΣ II/Ενεργειακή διασύνδεση Κρήτης με Πελοπόννησο)

Η ιστοσελίδα του ΕΠΑΝΕΚ www.antagonistikotita.gr παραμένει το κεντρικό σημείο παροχής πληροφοριών για προκηρύξεις και νέα του ΕΠ, όπως και οι λογαριασμοί **Facebook** (14.250 fans), **Twitter** (1575 followers), **LinkedIn** (778 μέλη) και **YouTube** (122 μέλη). Αντίστοιχα το κοινό εξυπηρετείται καθημερινά τηλεφωνικά, δια ζώσης και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (infoeran@mou.gr) από το Γραφείο Πληροφόρησης της ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ. Η ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ συμβάλλει επίσης στην επικαιροποίηση της ιστοσελίδας www.espa.gr με αναρτήσεις ανοικτών προκηρύξεων και προσκλήσεων του ΕΠΑΝΕΚ κ.α.

Τέλος, συνεχίζονται ενέργειες direct mail σε πολλαπλασιαστές πληροφόρησης και δικαιούχους, αποστολή εβδομαδιαίου newsletter σε 3.368 αποδέκτες (επικαιροποιημένη λίστα βάσει GDPR), προβολή επιτυχημένων παραδειγμάτων

3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

3.1 Επισκόπηση της υλοποίησης

Σημείωση: Η καταχώριση στην SFC είναι ανά Άξονα (με όριο χαρακτήρων 1.750)

01 Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες

Οι Άξονες 01/01Σ είναι συμπληρωματικοί καλύπτοντας το σύνολο της χώρας σε δράσεις ΕΤΑΚ(1b), ΤΠΕ(2b), επιχειρ/τητας(3a,3c,3d), ΑΠΕ(4a). Ο Άξονας 01 καλύπτει τις 11 περιφέρειες και ο 01Σ τη Στ.Ελλάδα και το Ν.Αιγαίο, λόγω διαφορετικού ύψους ενωσιακής συνδρομής επί της Δημόσιας Δαπάνης ΔΔ. Γι' αυτό παρουσιάζεται από κοινού η εξέλιξη των εντάξεων έως 31/12/19 ανά Επενδυτική Προτεραιότητα (ΕΠ).

Επί συνολικού εγκεκριμένου π/υ των αξόνων 2452εκ€ οι εντάξεις έως 31/12/19 ανήλθαν σε ΔΔ 2492,75 εκ€ (έναντι 1897 εκ€ το 2018), οι νομικές δεσμεύσεις (ΝοΔε) σε 2067 εκ€ ΔΔ (έναντι 1783εκ€ το 2018) και οι δαπάνες σε 574εκ€ (έναντι 258εκ€ το 2018)

ΕΠ1b

Ενισχύσεις

- 56 ερευνητικά έργα διμερών συνεργασιών φορέων της Ελλάδας με φορείς από Ισραήλ, Ρωσία, Γερμανία, Κίνα (π/υ* 23εκ€, ΔΔ20εκ€, δαπάνες 0,1εκ€, 84 συμμετοχές, 13 επιχειρήσεις)
- 47 έργα ευρωπαϊκών Ε&Τ συνεργασιών ERANETS (π/υ* 4,8εκ€, ΔΔ4,6εκ€, δαπάνες 0,2εκ€, 55 συμμετοχές, 5 επιχειρήσεις)
- 47 έργα ειδικών δράσεων υδατοκαλλιεργειών, βιομηχανικού υλικού, πολιτισμού (π/υ* 18,5εκ€, ΔΔ15,3εκ€, 77 συμμετοχές, 7 επιχειρήσεις)
- 595 έργα Α' κύκλου του Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ (π/υ* 413εκ€, ΔΔ328εκ€, δαπάνες 19,8εκ.€, 1.037 συμμετοχές επιχειρήσεων)

Υποδομές

- Παρακολούθηση μηχανισμού RIS3 ΔΔ 4,3 εκ€, ΝοΔε 3εκ€, δαπάνες 0,8 εκ€
- Συμβάλλει στο EQUIFUND με ΔΔ 70 εκ€ (δαπάνες 35 εκ€)

ΕΠ2b

Ενισχύσεις

- Ψηφιακό Βήμα 125 έργα, π/υ* 3,6 εκ€, ΔΔ/ΝοΔε 1,8 εκ€
- Ψηφιακό Άλμα 480 έργα, π/υ* 82 εκ€, ΔΔ/ΝοΔε 41εκ€

Υποδομές

- Κτηματολόγιο ΔΔ 84εκ€/ΝοΔε 65 εκ€/δαπάνες 62 εκ€ (Μεγάλο έργο)
- Αθωνική Ψηφιακή Κιβωτός ΔΔ 9,6 εκ€/ΝοΔε 9,2εκ€/δαπάνες 9,1εκ€
- Διαδικτυακές υπηρεσίες βελτίωσης κτηματολογίου-INSPIRE ΔΔ8,2εκ.€/ΝοΔε7,4εκ.€/δαπάνες 7,24εκ€

*με ιδιωτική συμμετοχή

(η συνέχεια στον Άξονα 01Σ)

01Σ Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στ. Ελλάδα, Ν. Αιγαίο)

(συνέχεια από 01)

- Αρχαιολογικό κτηματολόγιο ΝοΔε 3 εκ.€/δαπάνες 2,8 εκ.€
- Ψηφιακές ορθοεικόνες/αεροφωτ/φίες ΝοΔε/δαπάνες 3εκ.€
- Σύστημα Εποπτείας Φάσματος για ενίσχυση επιχειρηματικότητας ΔΔ2,5εκ.€
- Εικονικό Μουσείο Μ.Αλέξανδρος ΔΔ1,3 εκ.€, ΝοΔε 1,1 εκ€, δαπάνες 0,8 εκ.€
- Ψηφιακές Συλλογές Κινητών Μνημείων ΔΔ/ ΝοΔε 7,6 εκ.€, δαπάνες 7 εκ.€
- Μέσα Δίωξης για Τελωνειακή Υπηρεσία ΔΔ 48 εκ.€

ΕΠ3α

Υλοποιούνται 3 έργα μελετών/ερευνών για στήριξη καινοτομίας, επιχειρηματικότητας, βιομηχανίας ΔΔ 9 εκ.€, ΝοΔε 6 εκ.€, δαπάνες 1 εκ.€
Συμβάλλει στο EQUIFUND με ΔΔ80εκ€ (δαπάνες ΟΠΣ 40εκ€)

ΕΠ3c(ενισχύσεις)

Υλοποιούνται 12.199 επενδυτικά σχέδια συνολικού π/υ* 2,3 δις €, ΔΔ1.185 εκ€, ΝοΔε 1.071 εκ€, δαπάνες 161 εκ€
Τα έργα αφορούν σε αναβάθμιση/ποιοτικό εκσυγχρονισμό ΜΜΕ, εκσυγχρονισμό/ίδρυση τουριστικών ΜΜΕ, εργαλειοθήκη ανταγωνιστικότητας ΜΜΕ, Ανοικτά Κέντρα Εμπορίου
Συμβάλλει στο EQUIFUND με ΔΔ 50 εκ. € (δαπάνες ΟΠΣ 25 εκ€)
Στο πλαίσιο της ΕΠ3c έχει συσταθεί το ΤΕΠΙΧ II με ΔΔ 400 εκ. € (δαπάνες ΟΠΣ 200 εκ€)

ΕΠ3d(ενισχύσεις)

Στη δράση ΕΠΙΧΕΙΡΟΥΜΕ ΕΞΩ εντάχθηκαν 860 επενδυτικά σχέδια 76 εκ.€, ΔΔ 38 εκ.€, δαπάνες 3 εκ.€

ΕΠ4α

Μονάδες παραγωγής θερμικής ενέργειας 30 MW με βιομάζα για τηλεθέρμανση Αμυνταίου π/υ* 11,5 εκ€, ΔΔ 6εκ€
Συμμετέχει στο Ταμείο Υποδομών με ΔΔ 25,7 εκ.€ (δαπάνες 6,4 εκ.€)

ΤΑΜΕΙΑ (βλ.ενότητα 2,8)

- ΤΕΠΙΧ II: ΕΠ3c ΔΔ 400 εκ.€ (δαπάνες ΟΠΣ 200 εκ.€)
Στο ΕΠΑΝΕΚ υπεγράφησαν 1.082 δάνεια 221εκ€/ΔΔ76,6εκ€
Εκταμιεύθηκαν 893 δάνεια 156,5εκ€/ΔΔ62,6εκ€
- EQUIFUND: ΕΠ1b,3a,3c, ΔΔ 200 εκ€ (δαπάνες ΟΠΣ 100 εκ€)
Ενισχύθηκαν 96 επιχειρήσεις με 91,8εκ€/ΔΔ45,2εκ€
- Ταμείο Υποδομών: Άξονες 01/01Σ,03/03Σ, ΕΠ4a,4b,6c,6g
Έχουν υπογραφεί οι επιχειρησιακές συμφωνίες με ΕΧΟ

*με ιδιωτική συμμετοχή

02 Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις

Οι Άξονες 02 και 02Σ είναι συμπληρωματικοί (όπως εξηγείται στους Άξονες 01/01Σ), καλύπτοντας το σύνολο της χώρας σε δράσεις ΕΚΤ (8iii, 8ν, 10iv, 11i). Για τον λόγο αυτό οι δράσεις παρουσιάζονται ακολούθως από κοινού ανά Επενδυτική Προτεραιότητα (ΕΠ).

Επί συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού (π/υ) των δύο αξόνων 683,8 εκ. € οι εντάξεις έως 31/12/2019 ανήλθαν σε ΔΔ 574,4 εκ.€ (έναντι 508,07 εκ. € το 2018), οι νομικές δεσμεύσεις ανήλθαν σε 492,6 εκ. € (375,75 εκ. € το 2018) και οι δαπάνες σε 118,8 εκ.€ (65 εκ. € το 2018).

ΕΠ8iii

-1.224 επενδυτικά σχέδια νεοφυούς επιχειρηματικότητας για ίδρυση νέων επιχειρήσεων ΔΔ 197 εκ.€, ΝοΔε 197 εκ. €, δαπάνες ΟΠΣ ΔΔ 19,8 εκ. €

-4.983 έργα ενίσχυσης αυτοαπασχόλησης πτυχιούχων γ' βάθμιας εκπαίδευσης για έναρξη/υποστήριξη άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας (Α' και Β' κύκλος) ΔΔ 127 εκ. €, ΝοΔε 127 εκ. €, δαπάνες ΟΠΣ ΔΔ 44 εκ. €

ΕΠ8ν

-88 έργα κλαδικών φορέων & κοινωνικών εταίρων (2 έργα της Επιτελικής Εργασίας) για κατάρτιση/ πιστοποίηση ΔΔ 193 εκ. €, ΝοΔε 49 εκ. €, δαπάνες ΔΔ 3 εκ. €

-9 έργα κοινωνικών εταίρων για ανάπτυξη εργαλείων πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του παραγωγικού περιβάλλοντος προς αξιοποίηση από φορείς πολιτικής, κοινωνικούς φορείς και επιχειρήσεις, ΔΔ 9,6 εκ. €, ΝοΔε 5,6 εκ. €, δαπάνες 1 εκ. €

(Η συνέχεια στον συμπληρωματικό Άξονα 02Σ)

02Σ Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

(Συνέχεια από τον άξονα 02)

ΕΠ10iv

-33 έργα πρακτικής άσκησης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΔΔ 83 εκ. €, ΝοΔε 81 εκ. €, δαπάνες 37,4 εκ. €

-1 έργο πρακτικής σπουδαστών ναυτικών ακαδημιών ΔΔ 27 εκ. €, ΝοΔε 27 εκ. €, δαπάνες 11,65 εκ. €

-1 έργο πρακτικής άσκησης αποφοίτων νομικών σχολών ΔΔ 27 εκ. €

ΕΠ11i

Αφορά έργα με δικαιούχους φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης τα οποία υλοποιούνται μέσω δημοσίων συμβάσεων:

-27 έργα αναβάθμισης λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης για την υποστήριξη του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, ΔΔ 23 εκ. €, ΝοΔε 6 εκ.€, δαπάνες 1,8 εκ.€

-7 έργα ανάπτυξης εργαλείων και εφαρμογών στη Δημόσια Διοίκηση για την βελτίωση της ικανότητάς της να υποστηρίζει το επιχειρηματικό περιβάλλον με την αξιοποίηση ΤΠΕ, ΔΔ 11 εκ. €

03 Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας

Οι Άξονες 03 και 03Σ είναι συμπληρωματικοί (όπως εξηγείται στους Άξονες 01/01Σ), καλύπτοντας το σύνολο της χώρας με δράσεις υποδομών ερευνητικών, ΤΠΕ, τουριστικών/πολιτιστικών, περιβαλλοντικών, ενεργειακών & εξοικονόμησης ενέργειας. Για τον λόγο αυτό οι **ενταγμένες** δράσεις παρουσιάζονται ακολούθως από κοινού ανά Επενδυτική Προτεραιότητα (ΕΠ)

Επί συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού (π/υ) των δύο αξόνων 1438,6 εκ. € οι εντάξεις έως 31/12/2019 ανήλθαν σε ΔΔ 1530,7 εκ€ (έναντι 1.471,53 εκ. € το 2018), οι νομικές δεσμεύσεις ανήλθαν σε 1120 εκ€ (έναντι 1056 εκ€ το 2018) και οι δαπάνες σε 606,4 εκ€ (έναντι 285,9 εκ€ το 2018).

ΕΠ 1a (υποδομές)

- Υλοποιούνται 28 έργα ερευνητικών υποδομών του Οδικού Χάρτη με 76 συμμετοχές ερευνητικών φορέων ΔΔ 91,4 εκ€, ΝοΔε 62 εκ€, δαπάνες ΟΠΣ 8,3 εκ€
- Υλοποιούνται 30 έργα στρατηγικής ανάπτυξης με 38 συμμετοχές ερευνητικών φορέων που εποπτεύονται από τη ΓΓΕΤ με ΔΔ 30 εκ€, ΝοΔε 28,5 εκ€, δαπάνες ΟΠΣ 13,7 εκ€

ΕΠ 2a (υποδομές)

- Ανάπτυξη Ευρυζωνικών Υποδομών Αγροτικών Λευκών Περιοχών ΔΔ 63,7 εκ€/ΝοΔε 63,7 εκ€/δαπάνες 57,9 εκ € (**Μεγάλο Έργο/phasing**)
- Κεντρικές Υπολογιστικές Υποδομές ΚτΠ/Κόμβος G-Cloud ΓΓΠΣ ΔΔ17,5εκ€/δαπάνες 15,6 εκ€ (phasing)
- Εκσυγχρονισμός δικτυακών υποδομών ακαδημαϊκών/ερευνητικών φορέων ΔΔ 20 εκ€, ΝοΔε 4,8εκ€, δαπάνες 0,4 εκ€
- Δικτυακές/ υπολογιστικές υπηρεσίες νοσοκομειακών μονάδων ΔΔ 11εκ€
- ULTRAFast BROADBAND (UFBB) εγκρίθηκε το καθεστώς ενίσχυσης και ο ΦΜΕ (ένταξη το 2020)

(συνέχεια στον συμπληρωματικό Άξονα 03Σ)

03Σ Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στ. Ελλάδα, Ν. Αιγαίο)

(Συνέχεια από άξονα 03)

ΕΠ4c

-Ταμείο Εξοικονομώ Κατ' Οίκον II ΔΔ/ΝοΔε 68 εκ.€ (δαπάνες ΟΠΣ ΔΔ 51 εκ.€)
Υπεγράφησαν 18.391 δανειακές συμβάσεις 123,5 εκ.€ /ΔΔ 41,2 εκ.€
Εκταμιεύθηκαν 17.279 δάνεια 115,5 εκ.€/ΔΔ38,5 εκ.€

-Άμεσες ενισχύσεις Εξοικονομώ κατ' Οίκον II με π/υ ΔΔ 487,7 εκ.€ (ΕΠΑΝΕΚ) και δαπάνες ΔΔ 224,8 εκ.€ (ΕΠΑΝΕΚ)

-Συμμετέχει στο Ταμείο Υποδομών με ΔΔ 103 εκ.€ (δαπάνες ΟΠΣ 25,8 εκ.€)

ΕΠ6c (υποδομές)

-60 έργα αξιοποίησης δημοτικής περιουσίας ΔΔ 117 εκ.€, ΝοΔε 1εκ.€
-78 έργα βελτίωσης προσβασιμότητας παραλιών ΔΔ 13 εκ.€, ΝοΔε 1 εκ€, δαπάνες 0,2 εκ.€
-19 έργα πολιτιστικών και τουριστικών υποδομών ΔΔ 57 εκ.€, ΝοΔε 33εκ.€, δαπάνες 15,6 εκ.€ (8 έργα σε περιοχές UNESCO)
-Συμμετέχει στο Ταμείο Υποδομών με ΔΔ/ΝοΔε 51,3 εκ.€ (δαπάνες ΟΠΣ 12,8 εκ.€)

ΕΠ6g (υποδομές)

-Έργο Απορρύπανσης-Αποκατάστασης κτιρίου ΚΟΝΟΦΑΓΟΣ στο Λαύριο ΔΔ 2,5 εκ.€
-Συμμετέχει στο Ταμείο Υποδομών με ΔΔ/ΝοΔε 20 εκ.€ (δαπάνες ΟΠΣ 5 εκ.€)

ΕΠ 7e (ενεργειακές υποδομές)

Μεγάλα Έργα

-Δεξαμενή ΥΦΑ Ρεβυθούσας ΔΔ32εκ€ (ιδιωτική συμμετοχή 237 εκ€), ΝοΔε 30 εκ.€, δαπάνες 25 εκ.€ (υπό ολοκλήρωση)
-Διασύνδεση Κυκλάδων ΔΔ136 εκ.€ (ιδιωτική συμμετοχή 690 εκ.€), ΝοΔε132 εκ.€, δαπάνες 101 εκ€
-Διασύνδεση Κρήτης ΔΔ127 εκ. € (ιδ.συμμετοχή 1,1 δις €), ΝοΔε117 εκ.€, δαπάνες 35 εκ.€

Επιπλέον έχουν ενταχθεί με ΔΔ 81 εκ.€ (ιδιωτική συμμετοχή 230 εκ.€), ΝοΔε 22 εκ.€, δαπάνες 15 εκ.€: 4 καλωδιακά έργα, έργο εκσυγχρονισμού κέντρων ελέγχου ΑΔΜΗΕ, σταθμός συμπίεσης απαερίων ΥΦΑ, σταθμός ΜΡ φυσικού αερίου στην Ν. Μεσημβρία, σταθμός φόρτωση βυτιοφόρων ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα Πιλοτικό Σύστημα Τηλεμέτρησης και το 2019 το έργο της αναβάθμισης γραφικού περιβάλλοντος SCADA στα Κέντρα Ελέγχου

ΤΑΜΕΙΑ (βλ.ενότητα2,8)

- Ταμείο Εξοικονομώ Κατ' Οίκον II(βλ.4c)
- Ταμείο Υποδομών Άξονες 01/01Σ,03/03Σ,ΕΠ4a,4b,6c,6g

04 Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ

Οι Άξονες 04/04Σ, 05/05Σ αφορούν σε δράσεις Τεχνικής Βοήθειας (ΤΒ) με σκοπό την υποστήριξη της λειτουργίας της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής, των αντίστοιχων Ενδιάμεσων Φορέων, των Επιτελικών Δομών και των Φορέων Υλοποίησης για τη βέλτιστη ωρίμανση και εκτέλεση των δράσεων που συμβάλλουν στους ειδικούς στόχους του ΕΠΑΝΕΚ, την αξιολόγηση επενδυτικών σχεδίων και προτάσεων, τη διενέργεια επιτόπιων και διοικητικών επαληθεύσεων, τις μελέτες αξιολόγησης των υλοποιημένων δράσεων και στόχων του ΕΠ, τις ενέργειες Πληροφόρησης και Επικοινωνίας, τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης για την ενημέρωση και λήψη αποφάσεων για το ΕΠΑΝΕΚ και ό,τι απαιτείται για την απρόσκοπτη υλοποίηση του εγκεκριμένου ΕΠ.

Δεδομένου ότι το ΕΠΑΝΕΚ καλύπτει στόχους τόσο του ΕΤΠΑ όσο και του ΕΚΤ, οι παραπάνω δράσεις είναι κατά βάση κοινές και για τα δύο Ταμεία και αφορούν και τους τέσσερις άξονες, με τους Άξονες 04 και 04Σ να χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και τους άξονες 05 και 05Σ από το ΕΚΤ.

Το σύνολο της διαθέσιμης ΔΔ για δράσεις Τεχνικής Βοήθειας είναι 95,52 εκ. € (άξονες 04, 04Σ, 05, 05Σ). Ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων ανέρχεται σε ΔΔ 92,9 εκ. € (97%), οι ΝοΔε ανέρχονται σε 87,5 εκ.€ ενώ οι δαπάνες είναι έως σήμερα ύψους 58,7 εκ. € (61%).

(Τα έργα ΤΒ αναλύονται στον Άξονα 04Σ)

04Σ Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

(Συνέχεια από Άξονα 04)

Τα έργα ΤΒ είχαν ενταχθεί από τα προηγούμενα έτη προκειμένου να υποστηρίξουν από την αρχή τις δράσεις του ΕΠΑΝΕΚ. Οι δράσεις που υλοποιούνται εντάσσονται στο πλαίσιο της ενίσχυσης της υποστήριξης λειτουργίας των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης του Προγράμματος, για εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσυών των Επιτελικών ή Γενικών Γραμματειών των τομέων πολιτικής του Προγράμματος καθώς και για την υποστήριξη της λειτουργίας της ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ (υποστήριξη αξιολογήσεων, δράσεις δημοσιότητας κλπ).

Τα έργα είναι τα ακόλουθα με στοιχεία που αφορούν τους άξονες 04/04Σ, 05/05Σ:

- Δημοσιότητα δράσεων ανταγωνιστικότητας, επιχειρηματικότητας, καινοτομίας ΔΔ 1,4 εκ.€, ΝοΔε 0,76 εκ. €, δαπάνες 0,73 εκ. €
- Υποστήριξη λειτουργίας ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ ΔΔ 2 εκ.€, ΝοΔε 1,5 εκ. €, δαπάνες 0,78 εκ.€
- Λειτουργία ΕΦΔ Κρατικών Ενισχύσεων ΕΠΑΝΕΚ ΔΔ/ ΝοΔε 59 εκ.€, δαπάνες 33 εκ.€

- 8 έργα υποστήριξης της λειτουργίας επιτελικών δομών και φορέων διαχείρισης (Επιτελικής Εμπορίου, Τουρισμού, ΤΠΕ, ΚΑΠΕ, ΓΓΒ, ΓΓΕΤ, ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, ΑΘΗΝΑ) με ΔΔ 5,5 εκ.€, ΝοΔε 5 εκ.€, δαπάνες 4,2 εκ.€
- Μελέτες-Εμπειρογνωμοσύνες ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ 3,4 εκ.€, ΝοΔε 1,1 εκ.€, δαπάνες 0,56 εκ. €
- 4 έργα μελετών εμπειρογνωμοσυνών επιτελικών δομών/ φορέων προγραμματισμού (ΓΓΒ, ΓΓΕΤ, Επιτελικής Ενέργειας, Τουρισμού) ΔΔ 1 εκ.€, ΝοΔε 0,36 εκ.€, δαπάνες 0,3 εκ.€
- Αξιολόγηση ΕΠΑΝΕΚ και επιμέρους δράσεων ΔΔ 1 εκ.€, ΝοΔε 0,14 εκ.€, Δαπάνες 0,1 εκ.€
- Λειτουργικές δαπάνες ΕΦΕΠΑΕ για ολοκλήρωση έργων Κρατικών Ενισχύσεων ΕΠΑΝ ΙΙ/ΠΕΠ 2007-2013 (αφορά μόνο το ΕΤΠΑ) ΔΔ 17,5 εκ.€, ΝοΔε 17 εκ.€, δαπάνες 16,7 εκ.€
- Κλείσιμο κρατικών ενισχύσεων ΕΠΕΑΑ (λειτουργικές δαπάνες ΕΦΕΠΑΕ) (Αφορά μόνο το ΕΚΤ) ΔΔ 2,2 εκ.€, ΝοΔε 2,2 εκ. €, δαπάνες 1,75 εκ.€

05 Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ

(Βλ. Άξονα 04 και 04Σ)

5Σ Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

(Βλ. Άξονα 04 και 04Σ)

3.2 Κοινοί δείκτες και ειδικοί δείκτες του προγράμματος

Ακολουθούν δεδομένα για τους κοινούς δείκτες και τους ειδικούς δείκτες του προγράμματος ανά επενδυτική προτεραιότητα που διαβιβάζονται με τη χρήση των πινάκων 1 έως 4 κατωτέρω.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Δείκτες αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής (ανά άξονα προτεραιότητας και ειδικό στόχο)· ισχύει επίσης για τον άξονα προτεραιότητας τεχνικής συνδρομής

Επισυνάπτεται Πίνακας

ΠΙΝΑΚΑΣ 2Α

Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για το ΕΚΤ (ανά άξονα προτεραιότητας, επενδυτική προτεραιότητα και ανά κατηγορία περιφέρειας). Τα δεδομένα για το σύνολο των δεικτών αποτελεσμάτων όσον αφορά το ΕΚΤ (με και χωρίς στόχο) υποβάλλονται καταναμεμμένα ανά φύλο. Για άξονα προτεραιότητας τεχνικής συνδρομής, υποβάλλονται στοιχεία μόνο για τους κοινούς δείκτες για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος

Επισυνάπτεται Πίνακας

ΠΙΝΑΚΑΣ 2Γ

Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων για το ΕΚΤ (ανά άξονα προτεραιότητας, επενδυτική προτεραιότητα και ανά κατηγορία περιφέρειας, κατά περίπτωση)· ισχύει επίσης για τον άξονα προτεραιότητας τεχνικής συνδρομής

Επισυνάπτεται Πίνακας

ΠΙΝΑΚΑΣ 3Α

Κοινοί και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής (ανά άξονα προτεραιότητας, επενδυτική προτεραιότητα, καταναμεμμένη ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΤΠΑ· ισχύει επίσης για άξονες προτεραιότητας τεχνικής συνδρομής)

Επισυνάπτεται Πίνακας

ΠΙΝΑΚΑΣ 3Β

Για ορισμένους κοινούς δείκτες εκροών όσον αφορά την παροχή στήριξης από το ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» που αφορούν παραγωγικές επενδύσεις – Αριθμός υποστηριζόμενων επιχειρήσεων από το επιχειρησιακό πρόγραμμα μετά την αφαίρεση των πολλαπλών μορφών στήριξης που παρέχεται στις ίδιες επιχειρήσεις

Επισυνάπτεται Πίνακας

ΠΙΝΑΚΑΣ 4Α

Κοινοί δείκτες εκροών για το ΕΚΤ (ανά άξονα προτεραιότητας, επενδυτική προτεραιότητα και ανά κατηγορία περιφέρειας)

Επισυνάπτεται Πίνακας

ΠΙΝΑΚΑΣ 4B

Ειδικοί δείκτες εκρών προγράμματος για το ΕΚΤ (ανά άξονα προτεραιότητας, επενδυτική προτεραιότητα και ανά κατηγορία περιφέρειας· ισχύει επίσης για άξονες προτεραιότητας τεχνικής συνδρομής).

Επισυνάπτεται Πίνακας

3.3. Ορόσημα και στόχοι που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων

[άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013] και υποβάλλονται στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης από το 2017 και εξής

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Πληροφορίες σχετικά με τα ορόσημα και τους στόχους που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων

Επισυνάπτεται Πίνακας

3.4. Δημοσιονομικά δεδομένα [άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013] (19)

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Δημοσιονομικά δεδομένα σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας και προγράμματος

Επισυνάπτεται Πίνακας

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

Κατανομή των συγκεντρωτικών δημοσιονομικών δεδομένων ανά κατηγορία παρέμβασης για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής [άρθρο 112 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1304/2013]

Επισυνάπτεται Πίνακας

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

Η χρήση διασταυρούμενης χρηματοδότησης

Επισυνάπτεται Πίνακας

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

Κόστος πράξεων που υλοποιούνται εκτός της περιοχής του προγράμματος (του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση»)

Δεν αφορά. Εισάγονται μηδενικές τιμές ανά Άξονα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

Δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν εκτός της Ένωσης (ΕΚΤ)

Δεν αφορά. Εισάγονται μηδενικές τιμές για το ΕΠΑΝΕΚ

ΠΙΝΑΚΑΣ 11

Κατανομή πόρων της ΠΑΝ για τους νέους που κατοικούν σε περιφέρειες οι οποίες είναι εκτός των επιλέξιμων περιφερειών NUTS 2 [άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ)

αριθ. 1304/2013]

Δεν αφορά

4. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ

(*όριο χαρακτήρων 10.500*)

Σύμφωνα με το Σχέδιο Αξιολόγησης του ΕΠΑΝΕΚ (1^η τροποποίηση κατά την 4^η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης στις 12/12/18) έχουν υλοποιηθεί και παρουσιαστεί οι ακόλουθες αξιολογήσεις:

- **Επικαιροποίηση EX-ANTE Ταμείου εξοικονομώ Κατ'Οίκον** η οποία εκπονήθηκε εσωτερικά το 2016 και οδήγησε στην προκήρυξη του Προγράμματος Εξοικονομώ Κατ' Οίκον II
- **Αξιολόγηση ενεργειών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας** (1η φάση), η οποία εκπονήθηκε εσωτερικά στα τέλη του 2017 και οδήγησε στην ενδυνάμωση του ρόλου του γραφείου πληροφόρησης για την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού στα ερωτήματα σχετικά με τις προκηρύξεις του ΕΠΑΝΕΚ καθώς και στην αναβάθμιση του site το οποίο αναδείχθηκε ως το βασικό μέσο πληροφόρησης του κοινού
- **Αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης ΕΠΑΝΕΚ** (α' φάση) η οποία εκπονήθηκε από την K&O Advisory Services το 2018 και οδήγησε στην πρόταση 2ης αναθεώρησης του ΕΠΑΝΕΚ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠΑΝΕΚ

Τον Ιούλιο του 2019 ξεκίνησε η εκπόνηση της μελέτης με θέμα «Αξιολόγηση της στρατηγικής επικοινωνίας του ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020 και του βαθμού ικανοποίησης των δυνητικών δικαιούχων και ωφελουμένων του» (Σύμβαση Α.Π. 4393/1099/Γ04/8.7.19, ΚΗΜΔΗΣ 19SYMV005249729 2019-07-09) με Ανάδοχο την PRORATA Ανώνυμη Εταιρεία Ερευνών Κοινής Γνώμης και Εφαρμογών Επικοινωνίας. Αντικείμενο αποτέλεσε η εξέταση του βαθμού ενημέρωσης και διευκόλυνσης στην πληροφόρηση των δυνητικών δικαιούχων και ωφελουμένων για τις δράσεις ενίσχυσης του ΕΠ, καθώς και η διερεύνηση του βαθμού ικανοποίησης των δυνητικών δικαιούχων από τη στόχευση και το περιεχόμενο των ενεργειών επικοινωνίας του ΕΠΑΝΕΚ. Η μελέτη βασίστηκε σε ποσοτικές και ποιοτικές έρευνες εθνικής εμβέλειας.

Το αντικείμενο της παρούσας αξιολόγησης αφορούσε στα ακόλουθα:

- Παραδοτέο 1: Καταγραφή, ανάλυση και αξιολόγηση των ενεργειών δημοσιότητας, πληροφόρησης και ενημέρωσης που έχουν υλοποιηθεί από την ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020 εντός του σχετικού πλαισίου, όπως: ενημερωτικές εκδηλώσεις, ημερίδες, έκδοση και προβολή και διάθεση ενημερωτικού υλικού, οδηγών και πρότυπων, παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δελτία τύπου, προβολή καλών πρακτικών κ.λπ. (Παραδοτέο 1)
- Παραδοτέο 2: Αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών από το Γραφείο Πληροφόρησης Κοινού της ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ, το οποίο καταγράφει και απαντά ερωτήματα σχετικά με τις δράσεις του ΕΠΑΝΕΚ που προκηρύσσονται ή πρόκειται να προκηρυχθούν
- Παραδοτέο 3: Ποσοτικές και ποιοτικές έρευνες σε Ενδιάμεσων Φορέων και Πολλαπλασιαστών πληροφόρησης (κοινό 1), καθώς και δείγμα συμμετεχόντων σε ημερίδες (κοινό 2), δυνητικών δικαιούχων/ωφελουμένων (αιτούντες χρηματοδότησης:

κοινό 3), ωφελούμενους νεοπροσληφθέντες (κοινό 4), ευρύ κοινό (κοινό 5) για τον προσδιορισμό της αποτελεσματικότητας της πολιτικής ενημέρωσης της ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ. τα βασικά ερωτήματα για τα τέσσερα κοινά-στόχους (2-5) εστίαζαν στην επίγνωση του ρόλου της Ένωσης, του ΕΣΠΑ και του ΕΠΑΝΕΚ, ενώ για το κοινό-στόχος 1 τέθηκαν και ευρύτερα ερωτήματα. Το Π3 περιελάμβανε την εκτενή ανάλυση των ερευνών πεδίου και των ευρημάτων τους

- Παραδοτέο 4: Συμπεράσματα και προτάσεις για την βελτίωση της επικοινωνιακής πολιτικής του ΕΠΑΝΕΚ και τη διεύρυνση της απήχησης των ενημερωτικών δράσεων του.

Η ολοκλήρωση των ερευνών ήταν στις αρχές 2020.

Τα συμπεράσματα που εξήχθησαν είναι ότι η ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ σχεδιάζει και εφαρμόζει με συνέπεια την πολύ απαιτητική Επικοινωνιακή Στρατηγική για την υποστήριξη του ΕΠ. Υπάρχει ένα σύνολο ενεργειών που πραγματοποιούνται πριν από τη δημοσίευση κάθε Δράσης, κατά τη δημοσίευση αυτής, καθώς και μετά την ολοκλήρωσή της. Με τη συστηματική χρήση ποικιλίας επικοινωνιακών εργαλείων εξυπηρετείται πλήρως η προβολή του γενικού στρατηγικού στόχου του ΕΠΑΝΕΚ 2014 - 2020 και η ανάδειξη του εύρους και της σημασίας του συγκεκριμένου ΕΠ, το οποίο αποτελεί εξαιρετικά σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης για τις περιφέρειες και τη χώρα.

Μέσα από την εκτεταμένη καταγραφή των ενεργειών πληροφόρησης, εξάγονται πολύ θετικά συμπεράσματα για (α) τη λειτουργία του Γραφείου Πληροφόρησης Κοινού, (β) τη χρήση της ιστοσελίδας, του newsletter και των direct mails, (γ) την απήχηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στα ενδιαφερόμενα κοινά, (δ) την παραγωγή και διάχυση έντυπου και ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού, (ε) τη διοργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων ανά την Ελλάδα και τη συμμετοχή της ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ σε συνέδρια και εκδηλώσεις καθώς και (στ) την σύναψη συνεργασιών της ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ με άλλους φορείς για την προώθηση των στρατηγικών στόχων του ΕΠ. Η ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ αξιοποίησε όλα τα κανάλια επικοινωνίας της Υπηρεσίας ώστε να ενισχύσει την καμπάνια «Η Ευρώπη στην περιοχή μου» με στόχο την διάδοση στην Ελλάδα της πανευρωπαϊκής εκστρατείας.

Αναφορικά με κάποιες επισημάνσεις προκύπτει ότι η ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ σε συνεργασία με τον ΕΦΕΠΑΕ, τους εταίρους του και το εκτεταμένο δίκτυο συνεργατών, διοργάνωνε ανά την Ελλάδα διάφορες ενημερωτικές εκδηλώσεις παράλληλα με την εξέλιξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος, ώστε να υποστηρίζεται αποτελεσματικά η κάθε δράση ειδικά στα πρώτα βήματα της προδημοσίευσης και της δημοσίευσης αυτής, επιτυγχάνοντας με αυτό τον τρόπο τη δια ζώσης ενημέρωση των κοινών και την επίλυση αποριών από τους εισηγητές. Επιβεβαιώθηκε ο κομβικός ρόλος της ιστοσελίδας antagonistikotita.gr από την ανάλυση των πολλαπλών ευρημάτων των ποιοτικών και ποσοτικών ερευνών. Αναδείχθηκε η συμβολή του e-newsletter ως κρίσιμου εργαλείου μαζικής και στοχευμένης ενημέρωσης, το οποίο παράλληλα με την εντατική χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και ειδικότερα του

Facebook Messenger, συνέβαλαν καθοριστικά στην παροχή άμεσης και αποτελεσματικής ενημέρωσης και επίλυσης αποριών, ενθαρρύνοντας έτσι τους ενδιαφερόμενους να ενημερωθούν για όλα τα ζητήματα που τους αφορούν. Λιγότερο δημοφιλή μέσα είναι το LinkedIn και το YouTube τα οποία αξιοποιούνται από την Υπηρεσία εμπλουτίζοντας τη φάρετρα των εργαλείων για διάχυση των δράσεων και αποτελεσματική εξυπηρέτηση εταίρων και ενδιαφερόμενων. Επιπλέον εντάθηκαν οι διαδικασίες συλλογής και αξιοποίησης των καλών πρακτικών, λειτουργώντας ως εργαλείο παρακίνησης προς τους δυνητικά ενδιαφερόμενους αλλά και ανάδειξης της συμβολής της ΕΕ στην προσπάθεια για ενίσχυση της ελληνικής επιχειρηματικότητας.

Η ποιοτική έρευνα με τη μορφή συνεντεύξεων με εκπροσώπους επιλεγμένων ενδιάμεσων φορέων και πολλαπλασιαστών διενεργήθηκε έχοντας ως κριτήριο την ενεργή συμμετοχή τους στη διάχυση των Δράσεων του ΕΠΑΝΕΚ προς τους ενδιαφερόμενους. Από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων προέκυψαν πολύ χρήσιμα συμπεράσματα για τη σπουδαιότητα της συνεργασίας της ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ με τους εταίρους της καθώς και την χρήσιμη εμπειρία των τελευταίων. Ο συνδυασμός της εμπειρίας με τη γνώση στη διαχείριση έργων αποδεικνύεται διαχρονικά κρίσιμος για τον τομέα της επικοινωνίας καθώς παρέχει σημαντικά εφόδια για την αποτελεσματική υλοποίηση των δράσεων διάχυσης. Η πλειοψηφία των πληροφορητών αξιολόγησε θετικά τα επικοινωνιακά εργαλεία που χρησιμοποιούνται και εντοπίζει σημαντική βελτίωση της επικοινωνιακής στρατηγικής συγκριτικά με τα προηγούμενα έτη. Οι ερωτώμενοι προχώρησαν σε θετικές αξιολογήσεις για την ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ και τη χρήση των επικοινωνιακών εργαλείων από την Υπηρεσία, ενώ εστίασαν και σε ορισμένες προκλήσεις, οι οποίες ενδεχομένως να ανέκυψαν σύμφωνα με τα συμπεράσματα του παρόντος, λόγω του μεγάλου διαχειριστικού όγκου για την υλοποίηση του ΕΠ αλλά και του εκτεταμένου δικτύου φορέων και εταίρων.

Από τις 4 έρευνες πεδίου προέκυψε ότι η εμπλοκή με δραστηριότητες που σχετίζονται με το ΕΠΑΝΕΚ (αίτηση χρηματοδότησης, συμμετοχή σε ημερίδα και δευτερευόντως πρόσληψη στο πλαίσιο κάποιας δράσης) αύξησε την πιθανότητα διαμόρφωσης θετικής άποψης απέναντι στην ΕΕ και στην εδραίωση της αντίληψης ότι η Ελλάδα ωφελήθηκε από την συμμετοχή της σε αυτήν. Οι πολίτες φάνηκε να διατηρούν θετική άποψη για το ΕΣΠΑ, καθώς ανεξαρτήτως βαθμού εμπλοκής με το ΕΠΑΝΕΚ, περίπου 9 στους 10 απάντησαν ότι θετικά. Αναφορικά με τη δημοφιλή των Ταμείων, οι έρευνες έδειξαν ότι το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ είναι ιδιαίτερος γνωστός μεταξύ των διαφορετικών κοινών-στόχων, ενώ ο όρος «διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία» είναι ελαφρώς λιγότερο αναγνωρίσιμος από τους πολίτες.

Η πλειοψηφία των πολιτών και ανεξαρτήτως του βαθμού εμπλοκής τους με το ΕΠΑΝΕΚ διατηρούν την άποψη ότι οι διάφορες δράσεις στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ στηρίζουν αρκετά ή πολύ την επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα, ενισχύουν την απασχόληση αλλά και βελτιώνουν την εγχώρια ανταγωνιστικότητα μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων. Οι πιο αναγνωρίσιμες δράσεις μεταξύ των διαφορετικών κοινών-στόχων ήταν η «Εξοικονομώ κατ'οίκον», η «Αναβάθμιση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων» και δευτερευόντως οι δράσεις «Νεοφυής επιχειρηματικότητα», «Ίδρυση και λειτουργία νέων τουριστικών

μικρομεσαίων επιχειρήσεων», «Αυτοαπασχόληση πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης». Σύμφωνα με τα ευρήματα, τα έμμεσα ή άμεσα εμπλεκόμενα με δράσεις του ΕΠΑνΕΚ κοινά-στόχοι φαίνεται να γνωρίζουν περισσότερες δράσεις στο πλαίσιο υλοποίησης του τελευταίου συγκριτικά με τον γενικό πληθυσμό (ευρύ κοινό).

Τα ευρήματα που αφορούσαν τις δυνητικές (ευρύ κοινό) ή πραγματικές (συμμετέχοντες σε ημερίδες του ΕΠΑνΕΚ, ωφελούμενοι από δράσεις του ΕΠΑνΕΚ, αιτούντες χρηματοδότησης) πηγές πληροφόρησης των δυνητικών ωφελούμενων του ΕΠΑνΕΚ αναδεικνύουν με σαφήνεια τον κομβικό ρόλο που διαδραματίζει η ιστοσελίδα antagonistikotita.gr. Άλλες δημοφιλείς μεταξύ όλων των κοινών-στόχων πηγές πληροφόρησης ήταν τα γραφεία ιδιωτικών συμβούλων που εξειδικεύονται σε ευρωπαϊκά προγράμματα καθώς και οι σχετικές διαδικτυακές διαφημίσεις. Παράλληλα και ανάλογα με το κοινό στόχο καταγράφηκαν ορισμένες δευτερεύουσες προτιμήσεις ως προς την πηγή ενημέρωσης, που αντιστοιχούν και στις διαφορετικές ανάγκες πληροφόρησης.

Προτάσεις για βελτιώσεις εστίασαν κυρίως στην ενίσχυση της ήδη καλής συνεργασίας με τους ΕΦ και τους πολλαπλασιαστές και στην αύξηση της εμπλοκής (involvement) για τα ποικίλα κοινά στόχους. Αναφέρθηκε η ενίσχυση των διαδικασιών ενημέρωσης για όσους επέλεξαν να καταθέσουν προτάσεις χρηματοδότησης σε κάποια δράση και τονίστηκε η αναγκαιότητα για περισσότερο στοχευμένη ενημέρωση σχετικά με το ΕΠΑνΕΚ στους νεοπροσληφθέντες. Επισημάνθηκαν ακόμα κάποια μικρά περιθώρια βελτίωσης στην ήδη αποτελεσματική αξιοποίηση εργαλείων όπως η ιστοσελίδα, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι εκδηλώσεις. Τέλος, επισημάνθηκε από τους στρατηγικούς εταίρους η ανάγκη για ομοιογένεια που οφείλει να υφίσταται σε όλα τα εργαλεία αλλά κρίθηκε παράλληλα αναγκαία μια διαφοροποίηση στην εκτεταμένη χρήση επίσημης γλώσσας σε μέσα που εκ φύσεως χαρακτηρίζονται από διαφορετικό ύφος όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Social media).

5. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ, ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Δεν αφορά το ΕΠΑΝΕΚ

6. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ

α) Ζητήματα που επηρεάζουν τις επιδόσεις του προγράμματος και τα μέτρα που λαμβάνονται (όριο 7000 χαρακτήρων)

Στόχος του 2019 ήταν η επίσπευση της υλοποίησης των ενταγμένων έργων του ΕΠΑΝΕΚ και η σημαντική άνοδος σε όλους τους δείκτες υλοποίησης του ΕΠ (εξειδίκευση, προσκλήσεις, αξιολογήσεις επενδυτικών σχεδίων και ενστάσεων, εντάξεις) με υπερδιπλασιασμό των δαπανών (βλ. ενότητα 2)

Ειδικά για τα έργα ενίσχυσης των ΜΜΕ η επίσπευση της ένταξης των επενδυτικών σχεδίων σε συνέχεια αναμόρφωσης των αρχικά ακολουθούμενων διαδικασιών οδήγησε σε σημαντική βελτίωση των χρόνων ένταξης στο 2019 . Ωστόσο λόγω του μεγάλου όγκου δράσεων που είχαν προκηρυχθεί το προηγούμενο διάστημα, και των υπεράριθμων αιτήσεων απαιτείται μεγάλο πλήθος συνεδριάσεων των Επιτροπών Αξιολόγησης και των Επιτροπών Ενστάσεων για την εξέταση χιλιάδων υποβαλλόμενων επενδυτικών σχεδίων δράσεων κρατικής ενίσχυσης με συμμετοχή στις Επιτροπές στελεχών της ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ και του ΕΦΕΠΑΕ, γεγονός που δημιουργεί καθυστερήσεις στη συνολική πορεία των έργων και υψηλό διοικητικό φόρτο.

Με σκοπό την επιτάχυνση της υλοποίησης των υφιστάμενων έργων ΜΜΕ και την αποδοτικότερη αξιοποίηση των πόρων, το Β΄ εξάμηνο 2019 εξετάστηκαν αναλυτικά οι σχετικές προκηρύξεις με αποτέλεσμα την υιοθέτηση σημαντικών βελτιώσεων/απλοποιήσεων που ολοκληρώθηκε στις αρχές του 2020 (βλ. <http://www.antagonistikotita.gr/epanek/news.asp?id=882>), όπως μείωση δικαιολογητικών για εκταμιεύσεις προς τις επιχειρήσεις, διαλειτουργικότητα ΠΣΚΕ-ΕΡΓΑΝΗ, περιορισμός του ρόλου των Επιτροπών Παρακολούθησης δράσεων σε ειδικά ή βαρύνοντα θέματα, επίλυση ζητημάτων με απλή συνεργασία με ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ και ΕΦΕΠΑΕ. Με τις νέες ρυθμίσεις επιταχύνεται η εκταμίευση των πόρων

Κατά την αξιολόγηση ερευνητικών έργων κρατικών ενισχύσεων (κυρίως Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ) στο πλαίσιο του Κανονισμού 651/2014 αναδείχθηκε εξαιρετικά επίπονη η διαδικασία ελέγχου των ομίλων εταιρειών και των διασυνδεδεμένων επιχειρήσεων σύμφωνα με τις οδηγίες που ελήφθησαν. Ο έλεγχος πρέπει να γίνεται ακόμη και σε επιχειρήσεις του εξωτερικού οι οποίες διέπονται από άλλο δίκαιο (ακόμη και εκτός ΕΕ), πρόβλημα που θα πρέπει να εξεταστεί ευρύτερα στο πλαίσιο της νέας περιόδου με στόχο την υιοθέτηση ευνοϊκότερων κανόνων.

Η εικόνα υλοποίησης των ερευνητικών έργων αποτυπώνεται στο ΟΠΣ με καθυστέρηση, λόγω του πλήθους των συν-δικαιούχων/ υποέργων, της φύσης των έργων, της καθυστερημένης καταχώρησης των στοιχείων από το ΠΣΚΕ στο ΟΠΣ, της μη καταχώρισης

στο ΟΠΣ των προκαταβολές σε ερευνητικά κέντρα και ΑΕΙ που έχουν πληρωθεί από το ΠΔΕ μέχρι να γίνουν πιστοποιήσεις.

Τα Ταμεία ΤΕΠΙΧ II, Εξοικονομώ II και EQUIFUND ήταν σε πλήρη ενεργοποίηση μέσα στο 2019 με τις εκταμιεύσεις σε δικαιούχους να αυξάνονται. Εξαίρεση αποτέλεσε το Ταμείο Υποδομών το οποίο εκτός από την υπογραφή των 3 Επιχειρησιακών Συμφωνιών με ΕΧΟ και την εκταμίευση προς την Εθνική δεν υπήρξε η αντίστοιχη ζήτηση για χρηματοδότηση.

Προχώρησε από την ΕΕ η έγκριση του Μεγάλου Έργου UFBB (30/1/2020) το οποίο έλαβε έγκριση καθεστώτος ενίσχυσης από τη DG COMP (31/7/2019). Το UFBB ήταν ανασχεδιασμός του Ultrafast Broadband για το οποίο υπήρξε μεγάλη διαβούλευση και συνεργασία των αρμόδιων φορέων τα προηγούμενα έτη.

Για το Μεγάλο Έργο κατασκευής «Ανεξάρτητου Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ) Αλεξανδρούπολης» εκκρεμούν τα θέματα της κρατικής ενίσχυσης και ελλείμματος χρηματοδότησης ώστε να εκδοθούν οι αντίστοιχες αποφάσεις από DG COMP και ΡΑΕ (Βλ.10.1)

Οι Άξονες 3/3Σ εμφανίζουν αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες (έργα ερευνητικών και ενεργειακών υποδομών, Εξοικονομώ κατ' Οίκον II, UFBB, υποδομές τουρισμού - πολιτισμού που υλοποιούνται). Οι εντάξεις ανέρχονται ήδη στο 106% με τις ανάγκες υλοποίησης έργων να είναι αυξημένες.

Η ΤΒ εμφανίζει σημαντική ανάγκη ενίσχυσης πόρων λόγω μεγάλου όγκου δράσεων σε πλήθος τομέων πολιτικής και πολλών επιτελικών δομών και ΕΦ που οφείλει να καλύψει με υποστηρικτικές ενέργειες απαραίτητες για την ομαλή εξέλιξη του ΕΠ.

Όσον αφορά στις δράσεις του ΕΚΤ, κατά το 2019, χρονιά που οι άξονες 02 και 02Σ απώλεσαν 120 εκ.€ ΔΔ (με την αναθεώρηση), η προσπάθεια επικεντρώθηκε αφενός στην επίτευξη της επίτευξης δαπανών αφετέρου στην περαιτέρω ενεργοποίηση δράσεων σε συνδυασμό με μια πρώτη προσέγγιση εξυγίανσης. Σημαντική απόφαση συνιστά η διάθεση σχεδόν διπλάσιου προϋπολογισμού στη δράση Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης πτυχιούχων (Β κύκλος) από 80 σε 150 εκ.€, εντάχθηκαν επιπλέον 988 έργα ενώ η ένταξη άλλων 2.000 έργων περίπου ακολούθησε το 2020. Εντάχθηκαν νέα έργα στην επ 8ν σε εκδοθείσα από το τέλος του 2018 πρόσκληση αλλά και σε νέα που εκδόθηκε το 2019. Επανεξετάστηκε το πλαίσιο εφαρμογής ορισμένων πράξεων σε στενή συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών. Σημαντική υποστήριξη στους Δικαιούχους εδόθη από την Διαχειριστική Μονάδα της ΕΥΔ για να μπορούν να προχωρήσουν τα τεύχη διαγωνισμών και να δοθούν οι σχετικές προεγκρίσεις. Εντός του 2019 ξεκίνησε η καθ' εαυτού υλοποίηση ορισμένων έργων, αν και τα περισσότερα χρειάστηκε να ξεκινήσουν αρχές του 2020. Όσον αφορά στις δαπάνες ο ρυθμός δήλωσης δαπανών εξελίχτηκε πολύ καλά στις δράσεις κρατικών ενισχύσεων και στις δράσεις πρακτικής άσκησης.

Με τον Ν. 4622/2019 για το Επιτελικό Κράτος και τις σχετικές ΚΥΑ εκχώρησης πόρων και αρμοδιοτήτων, η ΕΥΔΕ-ΤΠΕ (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Τομέα

Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών) ορίστηκε ως Ενδιάμεσος Φορέας με αρμοδιότητα στη διαχείριση και υλοποίηση πόρων του ΕΠΑΝΕΚ μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται πόροι της επ 11i, (έργα που αφορούν σε ΤΠΕ ή σε απλουστεύσεις διαδικασιών δημοσίου).

Επιπρόσθετα της εκχωρήθηκαν πόροι στο πλαίσιο των επ 8ν, 2α και 2b. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ παραμένει αρωγός στην προσπάθεια για την ολοκλήρωση των έργων και την επιτυχή απορρόφηση των σχετικών πόρων.

β) Αξιολόγηση του κατά πόσον η πρόοδος που σημειώθηκε όσον αφορά την επίτευξη των στόχων επαρκεί για τη διασφάλιση της υλοποίησής τους, με επισήμανση τυχόν διορθωτικών μέτρων που λήφθηκαν ή προβλέπεται να ληφθούν, κατά περίπτωση.
(όριο 3.500 χαρακτήρων)

Σε ότι αφορά τους δείκτες αποτελέσματος ΕΤΠΑ, πρόκειται κυρίως για ετήσιες τιμές που λαμβάνονται από πηγές όπως Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, ΕΛΣΤΑΤ, Υπουργείο Ενέργειας κα. Οι τιμές μπορεί να αυξομειώνονται αναλόγως των συνθηκών (π.χ ΑΕΠ, ΔΕΠΕΤΑ, πατέντες, αναφορές σε δημοσιεύσεις, κατανάλωση φυσικού αερίου, πετρελαίου) φτάνοντας σε ετήσιες τιμές μικρότερες της βάσης ή και μεγαλύτερες του στόχου που τέθηκε για το 2023 κατά τον σχεδιασμό του ΕΠ. Σχετικά σχόλια έχουν γίνει στους πίνακες 1

Στους άξονες 1/1Σ έχει ενταχθεί πλήθος επενδυτικών σχεδίων που συμβάλλουν κυρίως στους δείκτες εκροής της ε.π. 1b (ερευνητικά έργα) και 3c. Ο στόχος από τις εντάξεις σε αρκετές περιπτώσεις ξεπερνάει σημαντικά τον στόχο του ΕΠΑΝΕΚ. Στην επόμενη αναθεώρηση, όπου χρειασθεί, θα επανεξετασθούν οι στόχοι λαμβάνοντας υπόψιν ότι τα επενδυτικά σχέδια δεν ολοκληρώνονται στο σύνολό τους.

Τα έργα έχουν αρχίσει να ολοκληρώνονται και μέσα στο επόμενο διάστημα θα ενταθούν οι ενδιάμεσες και τελικές πιστοποιήσεις οπότε οι δείκτες θα αρχίσουν να λαμβάνουν τιμές επίτευξης.

Στους άξονες 2/2Σ είχαν ληφθεί ήδη από το 2018 διορθωτικά μέτρα και επετεύχθη η πλήρης μεταφορά microdata αλλά και δελτίων επίτευξης επιχειρησιακών δεικτών από το ΠΣΚΕ στο ΟΠΣ για τα έτη 2016-2018. Κατά το έτος 2019 δεν παρουσιάστηκαν προβλήματα όσον αφορά στους δείκτες πέραν μιας πολύ μικρής ομάδας έργων η φυσική υλοποίηση των οποίων δεν αποτυπώνεται στο ΟΠΣ λόγω ελλείψεων ή λαθών στα απογραφικά δελτία. Όπου αφορά ο T4219 (θέσεις εργασίας) εξελίσσεται με την πρόοδο του έργου και αποτιμάται 1-2 φορές ανά έργο κατά την ενδιάμεση και τελική πιστοποίηση. Επομένως κάθε χρόνο ένα μικρό μέρος επίτευξης του συγκεκριμένου δείκτη αποτυπώνεται στην επόμενη χρονιά, υποτιμώντας ελαφρά την σωρευτική υλοποίηση. Στους πίνακες της 8ν οι τιμές επίτευξης είναι χαμηλές καθώς η καθ'εαυτού υλοποίηση (έναρξη λειτουργίας τμημάτων κατάρτισης) έγινε για τα περισσότερα έργα εντός του 2020.

7. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Δημοσιοποιείται στο κοινό συνοπτική έκθεση του περιεχομένου των ετήσιων και των τελικών εκθέσεων υλοποίησης και αναφορτώνεται σε χωριστό αρχείο υπό τη μορφή παραρτήματος της ετήσιας και της τελικής έκθεσης.

Επισυνάπτεται pdf

8. ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ [άρθρο 46 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013]

Επισυνάπτονται αρχεία για:

-ΤΕΠΙΧ II (Ταμείο Επιχειρηματικότητας II)

-ΤΕΞΟΙΚ II (Ταμείο Εξοικονομώ II)

-ΤΑΕΣΥΜ (Ταμείο Συμμετοχών)

-ΤΑΜΥΠΟΔ (Ταμείο Υποδομών)

9. ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΛΗΦΘΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΩΝ σε περίπτωση μη τήρησης των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων κατά την έγκριση του ΕΠ

Αφορούσε τις πρώτες ετήσιες εκθέσεις (2014, 2015, 2016)

10. ΠΡΟΟΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΡΑΣΗΣ [άρθρο 101 στοιχείο η) και άρθρο 111 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013]

10.1. Μεγάλα έργα

ΠΙΝΑΚΑΣ 12-Μεγάλα έργα

Επισυνάπτεται Αρχείο σε excel

Σημαντικά προβλήματα που προέκυψαν κατά την υλοποίηση μεγάλων έργων και μέτρα που λήφθηκαν για την αντιμετώπισή τους (όριο 3.500 χαρακτήρων)

Ο εγκεκριμένος Κατάλογος Μεγάλων Έργων του ΕΠΑνΕΚ 2014-2020 περιλαμβάνει τα ακόλουθα 7 έργα:

1. Αναβάθμιση συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της Διασύνδεσης των Κυκλάδων με το Ηπειρωτικό Σύστημα: Σε φάση υλοποίησης. Εκτίμηση ολοκλήρωσης 3ο τρίμηνο 2021
2. Ανάπτυξη/εκσυγχρονισμός συστήματος μεταφοράς & διανομής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της Διασύνδεσης της Κρήτης με το Ηπειρωτικό Σύστημα (Διασύνδεση Κρήτης με Πελοπόννησο, υποβρύχιο καλώδιο AC,150kV,200MVA): Ο ΦΜΕ υποβλήθηκε τον Δεκέμβριο 2018. Εγκρίθηκε στις 2/4/2019. Η υλοποίηση προχωρά με ικανοποιητικούς ρυθμούς. Εκτίμηση ολοκλήρωσης 4ο τρίμηνο 2021
3. Β' Αναβάθμιση Τερματικού σταθμού Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) Ρεθυθούσας: Τέθηκε σε λειτουργία τον Δεκέμβριο 2018 (φάση ολοκλήρωσης)
4. Σύνταξη των προσωρινών κτηματολογικών υποβάθρων και δημιουργία της κτηματογραφικής βάσης δεδομένων ανάρτησης σε περιοχές της τέταρτης γενιάς κτηματογραφήσεων στην Ελλάδα: Σε εξέλιξη με την ολοκλήρωση του 1ου σταδίου (προετοιμασία έναρξης συλλογής δηλώσεων). Για τους 5 Διαγωνισμούς που δεν έχουν συμβασιοποιηθεί και σε συνέχεια Αποφάσεων του ΣτΕ, εξετάστηκαν για 3 από αυτούς από το ΔΣ του Φορέα (εντός 2020) οι κατατεθείσες προδικαστικές προσφυγές. Κατά των Αποφάσεων του Φορέα, υποβλήθηκαν από τα αποκλειόμενα σχήματα αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων, προδικαστικές προσφυγές ή/και αιτήσεις προσωρινών μέτρων. Για τους υπόλοιπους 2 Διαγωνισμούς έχει γίνει η αποσφράγιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης (εντός 2020) και για μία εκ των δύο έγιναν αποδεκτά από το ΔΣ του Φορέα. Ακολουθεί ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Επανυποβλήθηκε ο ΦΜΕ (10ος/2018, ν. 1.2) και εγκρίθηκε από την ΕΕ τον 1ο/2019. Εκτίμηση ολοκλήρωσης: 3ο τρίμηνο 2022.
5. Ανάπτυξη Ευρυζωνικών Υποδομών σε Αγροτικές Λευκές Περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας και Υπηρεσίες Εκμετάλλευσης-Αξιοποίησης των Υποδομών (Rural phasing): Ολοκληρώθηκε το 2019
6. Ultrafast Broadband (UFBB): Ο σχεδιασμός ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο 2018, μετά από διαβούλευση με τους Παρόχους, ενώ εγκρίθηκε το έργο ως ΣΔΙΤ από την Διυπουργική Επιτροπή (17/1/2019). Δόθηκε έγκριση Καθεστώτος από DG COMP (31/7/2019). Τον Σεπτέμβριο 2019 υποβλήθηκε ο ΦΜΕ προς DG REGIO και στη συνέχεια ζητήθηκαν διευκρινίσεις (επιστολή 25/10/2019) και επικαιροποίηση/επανυποβολή του. Σε συνεργασία με το ΠΑΑ επαναδιαμορφώθηκαν κοινά κριτήρια/μεθοδολογία

αξιολόγησης της πράξης, που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠΑΝΕΚ (44η Γραπτή Διαδικασία). Ο ΦΜΕ εγκρίθηκε από την ΕΕ στις 30/1/2020. Η πρόσκληση εκδόθηκε (18.03.2020), ενώ έχει ολοκληρωθεί η Α' φάση της διαγωνιστικής διαδικασίας με ανταγωνιστικό διάλογο.

7. Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ) Αλεξανδρούπολης: Σε εξέλιξη η διαβούλευση με JASPERS για διαμόρφωση CBA. Τον Νοέμβριο 2019 υποβλήθηκε προκοινοποίηση στη DG COMP συνοδευόμενη από μια ενδιάμεση έκδοση CBA. Τον Φεβρουάριο 2020 ελήφθη η πρώτη σειρά διευκρινιστικών ερωτημάτων από DG COMP, η οποία θα κάνει παράλληλη διαβούλευση με DG ENER, ώστε να κλείσουν τα θέματα της κρατικής ενίσχυσης, του ελλείμματος χρηματοδότησης και να εκδοθούν οι αποφάσεις από DG COMP και ΠΑΕ. Τον Φεβρουάριο 2020 ελήφθησαν προσφορές για τη Β' φάση του διαγωνισμού (κατασκευή αγωγού), ενώ παράλληλα είναι σε φάση τελικής διαμόρφωσης τα τεύχη της τελευταίας φάσης (υποβολή προσφορών) του διαγωνισμού για την προμήθεια του FSRU. Παράλληλα τον Μάρτιο 2020 ολοκληρώθηκε επιτυχώς η Β' φάση του Market Test (λήψη δεσμευτικών προσφορών). Προγραμματίζεται η υποβολή ΦΜΕ το 4ο τρίμηνο 2020.

Τυχόν προγραμματισμένες αλλαγές στον κατάλογο μεγάλων έργων του επιχειρησιακού προγράμματος

Στην επόμενη Αναθεώρηση του Καταλόγου Μεγάλου Έργων, προγραμματίζεται η προσθήκη του έργου «Διασύνδεσης της Κρήτης» με το ΕΣΜΗΕ (Φάση II, Διασύνδεση Κρήτη - Αττική). Έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση των Προσφορών και έχουν αναδειχθεί οι Ανάδοχοι και στους δύο διαγωνισμούς. Εκκρεμεί η απόφαση του Ελεγκτικού για να προχωρήσουν στην υπογραφή των Συμβάσεων. Έχει αποσταλεί ο φάκελος του 1ου διαγωνισμού για τα καλωδιακά τμήματα της Διασύνδεσης Κρήτης-Αττικής και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία, που αφορούν σε αδειοδοτήσεις. Οριστικοποίηση CBA με JASPERS και υποβολή ΦΜΕ: 4ο τρίμηνο 2020.

10.2. Κοινά σχέδια δράσης

Δεν προβλέπεται στο ισχύον ΕΠΑΝΕΚ υλοποίηση κοινών σχεδίων δράσης

ΠΙΝΑΚΑΣ 13

Κοινά Σχέδια Δράσης (ΚΣΔ)

Δεν αφορά το ΕΠΑΝΕΚ

Σημαντικά προβλήματα που προέκυψαν και μέτρα αντιμετώπισής τους

Δεν αφορά το ΕΠΑΝΕΚ

14. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΝΑ ΠΡΟΣΤΕΘΟΥΝ, ΣΕ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

14.4 Κατά περίπτωση, η συμβολή στις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στις στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες

(όριο χαρακτήρων 3.500)

Δεν υπάρχει προς το παρόν συμβολή του ΕΠΑΝΕΚ στους στόχους των μακροπεριφερειακών στρατηγικών και των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες της ΕΕ.

Σημειώνεται η συμμετοχή του εκπροσώπου της Εθνικής Αρχής Συντονισμού -ΕΑΣ, εθνικού συντονιστή για την Ευρωπαϊκή Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR) σε ότι αφορά τα ΕΔΕΤ, ως μέλους με δικαίωμα ψήφου στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠΑΝΕΚ.